

Mikael Ericsson har kört en sväng med sin maskin sittandes på mätutrustningen, som ser ut ungefär som en fresbee med en ruta i mitten.

Ny mätare avslöjar vibrationer

● - Va, är det så höga vibrationer? Mikael Ericsson kör hjulastare och blir förvånad över att ett vanligt jobb kan ge höga vibrationer i hela kroppen. Han har nyss mätt dessa med en ny uppfinning, en vibrationsdosimeter.

Under färden runt planen vid flygflottiljen F 21 i Luleå, är det lite ojämnt i marken, så vibrationstalet blir 1,2 meter per sekundkvadrat. Det är strax över det nya tillåtna gränsvärdet för helkroppsvibrationer. Att ligga på den dosen en hel arbetsdag är förbjudet.

Sedan första juli i år finns regler för helkroppsvibrationer. Men i dag är kunskapen dålig om hur mycket olika maskiner vibrerar, och framför allt vet inte många maskinförare om hur mycket skadliga vibrationer deras kropp utsätts för.

Resultatet av åratals skakande i maskiner blir i många fall ryggsbesvär och det är för att skydda förarna från skador som reglerna har tillkommit. Tidigare

har mätningar varit en ganska omständlig historia med mycket och tidskrävande utrustning.

– Men jag tycker att det ska vara lätt att mäta och att föraren ska kunna göra det själv, säger Peter Jönsson, konsult, som doktorerat vid Luleå tekniska universitet i ämnet helkroppsvibrationer.

Så han uppfann vibrationsdosimetern, HealthVib. Den mäter vibrationerna i enlighet med arbetsmiljöverkets nya föreskrifter. Det räcker med att köra tio sekunder för att veta:

- den samlade vibrationsdos-en under tio sekunder
- värdet omräknat till hela arbetsmomentet
- värdet omräknat till ett åttatimmarspass.

På så sätt kan en förare se hur mycket skadliga vibrationer han utsätts för.

När Mikael är testpilot sitter han på plattan, men Peter har också tagit fram ett midjebälte där man mäter vibrationer när man gör stående jobb. Till exem-

pel om man jobbar med en jordpackningsmaskin, som Paddan.

Mikael Ericsson och hans kollega Klas Juhojuntti, som testar utrustningen i en minigrävare, tycker båda att utrustningen verkar bra och att den ger en tankeställare. Det är också meningen.

– Avsikten är att börja få fram värden på den här typen av arbeten, så att man kan hitta åtgärder för att få ner vibrationerna, säger Peter Jönsson.

Han driver företaget CVK,

Center of Vibration Comfort i Luleå. BDX en organisation för 330 maskin- och transportentreprenörer i Norrbotten, har stöttat utvecklingen av mätaren, som ännu är en prototyp. De ska hyra ut till delägarföretag. I dag kostar mätinstrumentet 10 000-15 000 kronor per styck.

MARGITE FRANSSON

HAR DU EN BRA GREJ?

Ring 08-728 49 70

GREJER & GREPP PÅ INTERNET

www.byggnadsarbetaren.se

FAKTA SÅ LITE VIBRATIONER TÅL DIN KROPP

I arbetsmiljöverkets nya regler om vibrationer, AFS 2005:15, anges hur mycket vibrationer du får utsättas för under en period på åtta timmar. Man får inte gå över gränsvärdet eftersom så höga vibrationer kan skada. Vid dessa värden kan jobbet stoppas. Om insatsvärdet överskrids ska arbetsgivaren utarbeta en handlingsplan.

	Insatsvärden	Gränsvärden
Hand- och armvibrationer	2,5	5,0
Helkroppsvibrationer	0,5	1,1